

vil jeg bede ham om at angive nogle, der ere hensigtsmæssige. Jeg tror, at jaaledes som Tilstanden er til Søs, er det i Realiteten ikke saa slemt, men jeg indrømmer fuldkomment, at den militære Retspleje er i høj Grad forældet og trænger overordentlig meget til at blive forandret, og jeg for mit Bedkommende skal være villig til, hvis jeg faar at gøre dermed, for Marinens Bedkommende at søge at faa en Forandring af Tilstanden gennemført saa hurtigt som muligt. Men man vil erindre, at under den Forhandling, vi havde her i 1893—94 om Forsvar ved Krigsretterne, blev det anerkendt fra alle Sider, at en Reform af den militære Retspleje maatte komme bagefter en Reform af den borgerlige Retspleje, da den militære Retspleje skal bygges paa den borgerlige og slutte sig til den, for saa vidt de særlige militære Forhold ikke med Nødvendighed medføre Afvigelser deraf. Nu er der jo i 1892 nedsat en saaldet Processkommission for at gøre Forslag om den borgerlige Retsplejes Ordning, og jeg tror, jeg tør tilføje, at man nogenlunde snart kan vente at faa et saadant Forslag. Men naar, som jeg før sagde, alle have været enige om, at der først kan tages fat paa den militære Retspleje, naar den borgerlige er fastslaaet, saa følger deraf, at før man i alt Fald har et Forslag fra Processkommissionen, kan der ikke være Tale om at forberede en Reform af den militære Retspleje, og jeg vil ogsaa tro, at man kommer lige saa hurtigt dertil, hvis man ventter, til man virkelig har faaet den borgerlige Rettergangsslov vedtaget. Med Hensyn dertil kan det komme nærmere an paa Omstændighederne, hvorledes Forberedelserne skulle foretages, om der straks skal nedsettes en Kommission, eller om man skal, hvad der næsten altid har fundet Sted tidligere, naar der er udarbejdet Forslag angaaende den militære Retspleje, først lade den udarbejde af en enkelt Mand og dernæst give Sagen til en Kommissions Betænkning. Det er Ting, der kunne overbejres. Jeg giver altsaa det Svar paa Forespørgslen, at jeg selv ønsker saa snart som muligt at kunne gennemføre en Reform af den militære Retspleje, men at jeg ikke tror, det kan nytte at forberede den, før der i hvert Fald foreligger et Forslag fra Processkommissionen om den borgerlige Retspleje.

Formanden (Sofus Høgsbro): Efter den Anledning, der er givet, var den højtærede Minister berettiget til at komme nærmere ind paa Straffelovens Bestemmelser, men jeg maa gentage min Paamindelse

om, at det ikke er den Sag, der foreligger til Forhandling, men kun Spørgsmaalet om Rettergangsmaaden, og beder derfor ogsaa ærede Medlemmer om at holde selve Straffeloven uden for den følgende Del af Forhandlingen.

Ordføreren for Forespørgerne (Svend Høgsbro): Der var en Uklarhed i den højtærede Ministers Udtalelser, som jeg gerne vilde have rettet, og det er den, om den højtærede Minister talte paa Marineministeriets Begne alene eller tillige paa Krigsministeriets. Den højtærede Minister begyndte f. Eks. med at sige, at han selvfølgelig ikke var beredt paa at udtale sig vedrørende den militære Retspleje til Lands, og han endte med at sige, at han vilde gøre „for Marinens Bedkommende“ hvad der kunde gøres, hurtigst muligt. Paa den anden Side indrømmer jeg, at de Slutningsudtalelser, den højtærede Minister kom med, vare mere omfattende, og der er derfor en Uklarhed til Stede. Formelt ved jeg vel, at den højtærede Marineminister for Tiden tillige er konstitueret som Krigsminister, men naar han tager Forbehold angaaende de krigsministerielle Forhold, vil jeg udtale min Beklagelse over, at vi leve under saadanne Forhold, at vi, ca. 3 Maaneder efter at denne Forespørgsel er fremkommen, ikke have en Repræsentant, der vil og kan og tør optræde paa Krigsministeriets Begne. Hvad saa angaar det Svar, den højtærede Minister gav paa Forespørgslen, nemlig at han vel fandt, der var Anledning til at forandre den militære Rettergangsmaade, men ikke agtede at gøre noget i den Retning, for den borgerlige Retsreformkommission var færdig med sit Arbejde — den højtærede Minister sagde endogsaa: før det var „vedtaget“ (Marineministeren [Ravn]: Helst, men ikke ubetinget!) . . . Naar, ved vedtaget forstaar altsaa den højtærede Marineminister: vedtaget i Kommissionen, ja det gør jo en overordentlig væsentlig Forskel. Jeg skal med Hensyn til denne Henviisning til den borgerlige Retsreformkommissions Arbejde, og at vi skulle vente med det militære, indtil den er færdig, før det første sige, at det har man nu ventet paa i ca. 50 Aar. Allerede Grundloven lovede os jo Forandringer paa det borgerlige Jaabel som paa det militære Omraade, og der har saa været arbejdet derpaa. Jeg nævnte før, hvad der er gjort paa det militære Omraade, men der har ogsaa været gjort særdeles meget for at faa et Forslag gennemført paa den borgerlige Retsplejes Omraade, men lige vidt ere vi. Naar den højtærede Minister holdt sig til, at naar